

Расизм і расова дискримінація є соціальними реаліями, що торкаються всіх сфер життя.

- Расистські слова, вчинки та поведінка виявляються не тільки прямо та відкрито. Існує також повсякденний расизм: «тонкі форми расової дискримінації, такі як ігнорування, висміювання чи ставлення, відмінне від звичайного».
- Дискримінація може стосуватися:
  - Доступу до працевлаштування, звільнення;
  - Доступу до приватних товарів та послуг (житло, кредит, дозвілля);
  - Доступу до державних послуг (освіта та навчання).

Важливо знати та відстоювати свої права.

Також важливо заявляти про ситуацію расистського чи дискримінаційного характеру, якщо ви з нею зіткнулися.

Щоб призначити зустріч, ви можете звертатися:

Служба мультикультурного об'єднання

Service de la cohésion
multiculturelle - COSM:
Place de la Gare 6
2300 La Chaux-de-Fonds
Тел. +41 (0)32 889 74 42
Факс +41 (0)32 722 04 04
Email: cosm@ne.ch

ОФІСИ COSM:

La Chaux-de-Fonds

Place de la Gare 6
2300 La Chaux-de-Fonds
Понеділок-четвер: 13h30-17h

Neuchâtel

Rue de Tivoli 22
2000 Neuchâtel
Понеділок-четвер: 13h30-17h

Fleurier

Rue du Temple 8
2114 Fleurier
Четвер: 13h30-17h

Дізнатися більше:

Служба мультикультурного об'єднання

Service de la cohésion
multiculturelle - COSM
www.ne.ch/cosm

Федеральна комісія проти расизму

Commission fédérale
contre le racisme CFR
Inselgasse 1
CH-3003 Berne
tél. +41 58 464 12 93
ekr-cfr@gs-edi.admin.ch
www.ekr.admin.ch

Сервіс боротьби з расизмом

Service de lutte contre le
racisme (SLR)
Секретаріат DFI
Secrétariat Général DFI
Inselgasse 1
CH-3003 Berne
Тел: +41 58 464 10 33
ara@gs-edi.admin.ch
www.slr.admin.ch

ПРАВА

РАСИЗМ

ДИСКРИМІНАЦІЯ

ЗНАТИ СВОЇ ПРАВА

ДИСКРИМІНАЦІЯ

ЩО РОБИТИ У ВИПАДКУ РАСИЗМУ ЧИ РАСОВОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ?

Ви **жертва** чи **свідок** расистських висловлювань або дій?

Чи вважаєте ви, що зазнали дискримінації через ваше походження, релігійну приналежність або колір шкіри з боку окремої особи, асоціації, компанії, державної служби?

Ви можете звернутися до Служби мультикультурного об'єднання (Service de la cohésion multiculturelle - COSM) за інформацією, порадами та рекомендаціями.

Співробітники COSM:

- Нададуть вам можливість бути почутим;
- Допоможуть виявити ситуацію дискримінації;
- Нададуть інформацію та консультації щодо судових позовів;
- Забезпечать адміністративну підтримку;
- Запропонують послуги посередництва;

Консультації пропонуються всім, хто є жертвою або свідком расизму та/або дискримінації, незалежно від їхнього статусу проживання. Консультації безплатні та конфіденційні, за необхідності з перекладачем.

МІСІЯ COSM

COSM відповідає за координацію політики міжкультурної інтеграції кантону Невшатель.

Місія та послуги COSM визначаються законом про інтеграцію та мультикультурне злиття (RSN 132.04). Метою цього закону є **соціальна згуртованість, рівна гідність та добробут** всіх жителів кантону Невшатель, завдяки гармонійним стосункам та взаєморозумінню між швейцарськими та іноземними громадянами чи особами іммігрантського походження.

Закон заохочує пошук та впровадження рішень для міжкультурної інтеграції, повноцінної участі осіб іммігрантського походження в житті суспільства та просуває рівні права та обов'язки, а також відсутність дискримінації у відношенні до всіх осіб у рамках Конституції та закону (Стаття 1).

Кантон Невшатель хоче бути взірцем в управлінні різноманіттям. У 2018 році в кантоні було розроблено дорожню карту для трансформації адміністрації в рівноправну та відкриту до різноманіття, готову підтримувати інформаційно-просвітницькі заходи (Тиждень дій проти расизму в Невшателі, НевшаТуа (NeuchâToi), День біженців).

Дізнатися більше:

ЩО КАЖЕ ЗАКОН?

У Швейцарії расизм та расова дискримінація заборонені законом.

Дії та висловлювання расистського характеру, а також расова дискримінація вважаються правопорушеннями, які караються кримінальним законом про дискримінацію та розпалювання расової ненависті.

Отже, згідно зі ст. 261bis Кримінального кодексу (КК) та 171c Військово-кримінального кодексу (ВКК), **дії, які полягають у публічному запереченні**, прямо чи опосередковано, права на рівність певних осіб через колір їхньої шкіри, їх етнічне походження, їх віросповідання чи їх сексуальну орієнтацію караються законом, так саме, як і відмова за расистськими мотивами у наданні послуг або товарів, призначених для громадського користування.

ВАЖЛИВІСТЬ ОФІЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ТА СВІДЧЕНЬ У БОРОТБІ З РАСИСТСЬКИМИ ДІЯМИ І ДИСКРИМІНАЦІЄЮ

Реєстрація випадків расизму та расової дискримінації сприяє національному моніторингу боротьби з расизмом. Важливо виступати свідком та/або повідомляти про випадки, що виникають.

COSM є членом мережі консультаційних центрів для жертв расизму у Швейцарії. Humanrights.ch* — організація, яка координує цю мережу та щорічно складає список усіх расистських інцидентів та форм дискримінації, про які заявляють у консультаційних центрах.

Щороку Humanrights.ch та Федеральна комісія з боротьби з расизмом (CFM) публікують аналітичний звіт.

---

* Кримінальний закон проти расової дискримінації набув чинності 1 січня 1995 року. З 1 липня 2020 він був поширений на будь-яку дискримінацію за ознакою сексуальної орієнтації.